

## Ο γέρ. Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης για τη Χάρη και τον Αγιασμό

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες



[προηγούμενη δημοσίευση:<http://www.pemptousia.gr/?p=88963>]

Η εκλογή – κλήση ως έννοια συσχετίζεται με τη μέθεξη της χάριτος εφόσον αποτελεί μία από τις προϋποθέσεις της. Λέγοντας εκλογή ο Γέροντας υποσημαίνει τον προαιώνιο προορισμό , την προαιώνια πρόγνωση του Θεού για τον κάθε άνθρωπο , τα οποία εν χώρω ,εν χρόνω και προνοία Θεού μετατρέπονται σε προσωπικό γεγονός. Πρόκειται για μια κατ' ευδοκίαν Θεού προσωπική μετοχή του ανθρώπου στη θεία οικονομία, μια σωτηριώδης στροφή Του προς την εκζητούσα Αυτόν ανθρώπινη ύπαρξη , την οποία Εκείνος εκλέγει εν μέσω πολλών άλλων. Ο Θεός , δίνει το δικαίωμα να οικειοποιηθεί εν χρόνω ο άνθρωπος την εκλογή που προχρόνως - προαιωνίως Εκείνος δημιούργησε, και να την ακολουθήσει δια της αφιερώσεως της καρδίας του [304].



Χωρίς αυτή την εκλογή και την εκουσία αυτοεγκατάλειψη στο θέλημά Του, είναι αδύνατη η κατανόηση της οικονομίας και του θελήματος του Θεού για τον άνθρωπο. Όταν εκείνος οχυρώνεται στην καχύποπτη κι εγωκεντρική προσκόλληση στο θέλημά του, τότε εμπράκτως αποφεύγει να αποδεχθεί τη χάρη και τη γενναιοδωρία του Θεού, όπως τουλάχιστο φαίνεται μέσα από την αγιογραφική κι αγιολογική παράδοση [305]. Ο Θεός όμως εν τόπω και χρόνω δε διστάζει να απευθύνει την κλήση Του πάλιν και πολλάκις με τρόπο αρχοντικό, μεταμορφωτικό, εντυπωσιακό αλλά πάντοτε μεγαλειώδη και μυστηριακό. Προκαλείται στο να απευθύνει την κλήση Του από την ανθρώπινη συναίσθηση της απομακρύνσεως από τον πατρικό οίκο μια συναίσθηση, που διεγείρει άρδην την ανθρώπινη ύπαρξη [306].

Η κλήση αυτή συνδέεται άμεσα με μια αποστολή που[307] ο άνθρωπος οφείλει να εκπληρώσει στοιχώντας στις εντολές του εκλέξαντος και καλέσαντος αυτόν Θεού. Προϋποθέτει αναζήτηση κι εκζήτηση της Βασιλείας του Θεού, πόθο τελειώσεως, αυταπάρνηση και άρση του προσωπικού σταυρού[308]. Όταν ο Γέροντας αναφέρεται στην αποστολικότητα η στην προφητικότητα της εκλογής και της κλήσεως δεν αναφέρεται μόνον στον τρόπο που προέρχεται κι απευθύνεται εκ του Θεού. Τονίζει περισσότερο την αποδοχή του ανθρώπου που απαντά είτε με το λόγο του προφήτου : «... ιδού εγώ απόστειλόν με ... λάλει Κύριε, ότι ο δούλος Σου ακούει» η των αποστόλων οι οποίοι « αφέντες άπαντα ηκολούθησαν Αυτώ...»[309].

Αφορά σε μια πλήρη αυτοεγκατάλειψη του ανθρώπου στο θέλημα του Θεού ,

στη νέκρωση κάθε προσωπικής επιθυμίας η προβολής, στη μετατροπή του ανθρώπου σε νουν και μέλη Θεού - Χριστού[310]. Στην αφετηρία εκάστης θείας κλήσεως υπάρχει πάντοτε μια θεία εκλογή και στο τέρμα της ένα θείο θέλημα προς εκπλήρωση. Όμως όλο αυτό το τρίπτυχο προϋποθέτει μια αποδοχή από τα μύχια της ανθρώπινης συνείδησης και τα εσώτατα της ανθρώπινης βούλησης για να καταστεί ο άνθρωπος μέτοχος και κοινωνός Θεού ξεπερνώντας, τα εμπόδια, τους δισταγμούς, τις συμβατικότητες, την πνευματική τελμάτωση. Προσφυέστερη εικόνα αυτής της τριτής διαδικασίας, εκλογής-κλήσεως και αποστολής μπορεί κανείς να ιδεί στη ζωή των προφητών και των αποστόλων, ώστε σύμφωνα με τη διδασκαλία του Γέροντος η χριστιανική ζωή να μπορεί να μετατρέπεται σε μια προφητική κι αποστολική ζωή ελαυνομένη υπό της χάριτος.

Όταν έλθει το πλήρωμα αυτής της χάριτος τότε συνάπτεται ο πνευματικός «γάμος»[311] του ανθρώπου μετά του Θεού, ο οποίος είναι η μυστικώτερη εμπειρία των ουών της Βασιλείας. Πρόκειται για τη συγκλονιστικότερη εμπειρία του πνευματικού ανθρώπου, τον τελικό σκοπό της ανθρώπινης ύπαρξης[312], την ανεύρεση της μυστικής ζωής, της ένωσης του Θεού με τον άνθρωπο και της ενσαρκώσεώς Του εν τη καρδίᾳ του ανθρώπου. Ο άνθρωπος ανακαλύπτει το Θεό, προσομιλεί και συνομιλεί διαρκώς μαζί του αναγνωρίζει τη θεοείδειά του, αποκτά την πλήρη γνώση, δέχεται αποκαλύψεις, προσφέρει εξιλασμό και λατρεία, ταπεινώνεται και εν τέλει « παρακαλείται », δηλ. παρηγορείται από τον Κύριο. «...όλη πρόθεσις της καρδίας ( του ανθρώπου) η όλη πρόθεσις του είναι (του) να γίνει αυτός ο Θεός...»[313].

#### **Δ. Αγιασμός -χαρά-αγάπη.**

Ο αγιασμός είναι η προϋπόθεση για την αποδοχή της χάριτος και αφορά σε μια σύνθετη πραγματικότητα που αγγίζει το μυστήριο του Αγίου Θεού αλλά και την ανθρώπινη προς Αυτόν λατρεία και ηθική περικλείοντας και υπερβαίνοντας τις έννοιες της ιερότητος και της αγνότητος. Δεν περιορίζεται μόνο στις αντιδράσεις του ανθρώπου ενώπιον του Θεού και την άρνηση των εγκοσμίων, αλλά περιλαμβάνει μια πλήρη αποκάλυψη του Θεού εντός μας ώστε να εμφορούμε και να εμφορούμεθα από Εκείνον[314]. Ο αγιασμός δεν είναι μία απλή πρόσκτηση αρετών, αλλά ιδίωμα της θεανθρώπινης φύσεως του Κυρίου, με την οποία ο μετέχων άνθρωπος ταυτίζεται[315]. Δίδει κανείς ελευθερία και λαμβάνει αγιασμό, ζει και δεν ζει, αλλά ζει εν αυτώ Χριστός, χάνει την αυτοζωία του, την αυτοόρασή του, την ελευθερία του, την κατανόησή του και παραδίδεται εκουσίως στο Θεό, ελκόμενος από το Χριστό[316].

Σ' αυτό τον αγιασμό-αγνισμό μας διεγείρουν οι ποιμένες με τα λόγια, τους κανόνες, το κήρυγμα, τη λειτουργία, με όλες τις μεθόδους που χρησιμοποιεί η Εκκλησία ώστε να πλησιάζει ο κάθε πιστός τους αγίους, δηλ. τους ζώντες εν ουρανώ, να συνωστίζεται μαζί τους. Αυτή είναι η ερμηνεία που δίδει ο Γέροντας στο χωρί «καταντήσωμεν οι πάντες...εις μέτρον ηλικίας του πληρώματος του Χριστού» (Γαλ. 5,22) και συνάμα έκφραση της θείας ποθεινής κι εμπόνου κλήσεως «ίνα πάντες ενώσι (Ιω. 17,21)»[317].

Η χαρά είναι το πρώτο αποτέλεσμα του αγιασμού, εφόσον προκαλείται από την αποκάλυψη του Θεού και την αυτόβουλη σύζευξη της ανθρώπινης ψυχής μαζί Του. Πως μάλιστα να μη σταθεί κανείς στοχαστικά απέναντι στα ενεργήματα του Θεού Δημιουργού και Σωτήρα, χωρίς να αναφωνήσει κι ευχηθεί : «...εγώ δε ευφρανθήσομαι επί τω Κυρίω (Ψαλ. 103,34)...ευφρανθήσεται Κύριος επί τοις έργοις αυτού( 103,31)...» Βλέποντας το Θεό να ενεργεί τόσο χαροποιά μέσα στο πλαίσιο της ιστορίας ο πνευματικός άνθρωπος καταλαμβάνεται από χαρά και προσκαλεί σεέ χαροποιό συμπόρευση έως την εσχατολογική ολοκλήρωση τους πάντες : «...Δεύτε αγαλλιασώμεθα τω Κυρίω, αλαλάξωμεν τω Θεώ τω σωτήρι ημών...(Ψαλ.94,1)...ευφραινέσθωσαν οι ουρανοί και αγαλλιάσθω η γη...προ προσώπου Κυρίου ότι έρχεται...(Ψαλ. 95,11 κ.ε)».

[Συνεχίζεται]

304. 'Οπ.παρ., Κατηχήσεις τ. 2, σ. 118-9.

305. Λεξικό Βιβλικής Θεολογίας , οπ. παρ. , σ. 339 κ.ε.

306. Αρχιμ. Αιμιλιανού , οπ.παρ., Κατηχήσεις τ. 1 , σ. 293 κ.ε.

307. Λεξικό Βιβλικής Θεολογίας , οπ. παρ. , σ. 128 κ.ε.
308. Μτθ. 16.24 και Αρχιμ. Αιμιλιανού , οπ.παρ., Κατηχήσεις τ.1, σ. 336.
309. Πρβλ Μτθ. 4,20 -22 και 8, 23, Μρκ.1,18
310. Πρβλ. Γαλ. 2,20
311. Αρχιμ. Αιμιλιανού , οπ.παρ., Κατηχήσεις τ. 2 , σ. 211 κ.ε.
312. Οπ.παρ. , Κατηχήσεις τ. 3 , σ. 291.
313. Οπ.παρ., Κατηχήσεις τ. 2, σ.247-251.
314. Οπ.παρ., Κατηχήσεις τ. 4 , σ. 19 , 22
315. Οπ.παρ., Κατηχήσεις τ. 4, σ. 71, 77
316. Αιμιλιανού Αρχιμ., οπ.παρ., Κατηχήσεις τ. 2 , σ. 56
317. Αιμιλιανού Αρχιμ., οπ.παρ., Κατηχήσεις τ. 5, σ. 256